

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wąłowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacya otwarte wolne od opłaty.
Telefonu redakcyi nr. 83.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 13 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej”. Przewodnik otrzymują abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy pronomerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; świeżość i niezawiesność za dopłatą, płatną 75 cent. — Przewodnik w numerach rocznych kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miejsca i wiersza. Inseraty przyjmują: w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonosów; we Francyi, w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. a. m. a. Rue des St. Peres 84

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi za czwarte ćwierćrocze, w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc grudzień: w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct. Z *Przewodnikiem* za czwarte ćwierćrocze w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 65 ct.; za miesiąc grudzień w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct. Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1 lub 16 każdego miesiąca.

W celu ustalenia nakładu, prosimy o wczesne nadsyłanie przedpłaty.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Krajowa dyrekcya skarbu zamianowała poborcami podatkowymi kontrolorów podatkowych Henryka Michalego i Karola Burdowicza, dalej kontrolorami podatkowymi adjunktów podatkowych Jakóba Bogdanowicza, Stefana Hawryłowa, Juliana Desaga Jezierskiego i Władysława Łubkowskiego, wreszcie adjunktami podatkowymi praktykantów podatkowych, Władysława Niedzwieckiego, Eustachego Michała Kockę, Stanisława Kamińskiego, Mieczysława Juchnowicza, Stanisława Swidowskiego, Adama Michniewicza, Chaima Blemera i Mieczysława Kaczmarowskiego.

Obwieszczenie.

Reskryptem z dnia 12 września 1887 r., l. 12.985, udzieliło wysokie e. k. Mini-

sterstwo handlu i kr. węg. Ministerstwo dla rolnictwa, przemysłu i handlu Janowi Palischkowi, przełożonemu warstatów c. k. uprz. kolei Lwowsko-Czerniowieckiej w Stanisławowie, wyłącznego przywileju na ulepszone wazy dla smarowania szubrow i kolb lokomotyw (*verbesserte Schmierwasen für Schuber und Kolben der Lokomotiven*) z prawem pierwszeństwa od 14 września 1886 r., w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, pod wszystkimi warunkami i ze wszystkimi skutkami Najwyższego ces. patentu z 15 sierpnia 1852.

Co się do publicznej podaje wiadomości.

We Lwowie, dnia 8 grudnia 1887.

Dnia 10 grudnia 1887 roku wydany i rozesłany został z e. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu XLVIII zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 135. Ogłoszenie e. k. Rządu z dnia 10 grudnia 1887 r., o umowie z król. rządem Niemieckim o wzajemnej ochronie marek fabrycznych i handlowych.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 13 grudnia.

Z niezwykłym pospiechem, bo zaledwie po sześciotygodniowych rokowaniach, został zawarty nowy traktat handlowy między Austro-Węgrami i Włochami i przedłożony bezzwłocznie do zatwierdzenia parlamentowi włoskiemu. Tak tedy już z dniem 1 stycznia p. r. będą mogły wejść w życie nowe przepisy taryfowe, mianowicie we Włoszech na podstawie aprobaty ciała prawodawczego, w Austro-Węgrzech zaś chwilowo na mocy upo-

ważnienia udzielonego obu Rządom przez Radę państwa i sejm węgierski. Monarchia austro-węgierska jest pierwszym państwem z którem Włochy odnowiły kończące się z dniem ostatnim bieżącego roku handlowo-polityczne stosunki, rokowania bowiem tego mocarstwa z Francją, Szwajcaryą i Hiszpanią, chociaż rozpoczęte znacznie wcześniej, znajdują się jeszcze w tem stadyum, iż o sfinalizowaniu ich przed Nowym rokiem nie może być mowy. Podnosimy tę okoliczność, bo stwierdza ona poniekąd, iż rząd włoski pragnie ów serdeczny stosunek, jaki łączy oba sąsiednie sprzymierzone Państwa na polu politycznym, rozszerzyć także na teren ekonomiczny. Dla Austro-Węgier kwestya odnowienia traktatu handlowego z Włochami ma bezwątpienia pierwszorzędne znaczenie, albowiem to państwo zajmuje pomiędzy rynkami odbiorczymi Monarchii bardzo wybitne miejsce. W roku 1886 reprezentował wedle urzędowego zestawienia wywóz z Austro-Węgier do Włoch poważną sumę 286 milionów lirów, tedy niemal trzecią część wartości ogólnego eksportu, a o ile wiadomo przeważną część wywiezionego towaru była przeznaczoną przeważnie dla samych Włoch.

Obok cesarstwa niemieckiego, Włochy tedy stanowią najznaczniejszą część zbytu dla artykułów austro-węgierskich. Przedewszystkiem Monarchia nasza zaopatruje swego południowego sąsiada w drzewo, zarówno w surowym, jak w przerobionym stanie, tkaniny, towary z przędzy, papier, porcelanę, towary szklane, konie, piwo, wino i różnego rodzaju trunki. Wywóz Włoch do Austro-Węgier w ciągu roku przeszłego, podaje

włoska statystyka okrągło na 102 miliony lirów, a delegaci Włoch powoływali się na to, że gdy wywóz z monarchii do tego państwa wzmagają się od lat dziesięciu bezustannie, eksport Włoch do Austro-Węgier zmniejsza się ciągle. Na tem też głównie polegała największa trudność rokowań, gdy bowiem Włochy chciały ograniczyć traktat taryfowy na jak najmniejszą liczbę pozycy cłowych, delegaci austro-węgierscy pragnęli zapewnić reprezentowanym przez nich interesom jak największe korzyści, a przynajmniej zasłonić je przed możliwymi szkodami.

Znane dotychczas szczegóły zawartego właśnie porozumienia przekonywują, iż Rządowi Austro-Węgier powiodło się uzyskać dla najznaczniejszych artykułów dowozowych znaczne obniżenie a równocześnie rozszerzyć, wbrew pierwotnym intencjom Włoch, na 49 pozycy taryfę, dotyczącą dowozu do Włoch. Dla drzewa surowego i rzniętego, oraz dla koni uzyskano uwolnienie od cła, a znaczenie tego ustępstwa tem jest donioslejsze, iż wywóz drzewa do Włoch reprezentuje poważną sumę 50 milionów lirów, zaś koni około 14 milionów.

Austro-włoski traktat handlowy — pisze jeden z dzienników wiedeńskich w artykule fachowym — jest jak każdy traktat kompromisem, godziwym wyrównaniem między ekonomicznymi interesami obu stron i dla tego nie należy się dziwić, jeżeli nie zostały w nim zupełnie urzeczywistnione wszystkie nadzieje i życzenia, sformułowane przez pojedyncze koła przemysłowe. O ile zaś to godziwe wyrównanie zostało osiągniętem, będzie można ocenić dopiero po do-

111)

OLBRACHTOWI RYCERZE

POWIEŚĆ

Zygmunta Kaczkowskiego.

XVI.

Umarli i żywi.

(Ciąg dalszy.)

Tak mówił Pretficz. Ale Gniewosz słuchał go w roztargnieniu. Był on widocznie innemi myślami zajęty a może nawet zniepokojony. Co widząc Pretficz zapytał go:

— Powiedzże mi jako przyjacielowi, który ci rad we wszystkim usłuży, wieszże ty o tem, co się tu stało podczas twojej nieobecności?

— Jużci wiem, — rzecze Gniewosz, — bo Kamieniecki z rozkazu Króla wszystko mi napisał. Moja matka umarła... Moja żona poszła za Wilczka... Miała prawo do tego, bo Wilczek znalazł mój testament w obozie, w którym ja sam ją do zamęścia upoważniłem. Pospieszyla się, powinna była czekać rok i sześć niedziel, może będą o to korowody z kościołem: ale Król mi pisze, żebym się tem nie frasował, bo on to sam bierze na siebie, ażeby ślub został uznany za ważny. Potrzeba tylko mojej deklaracyi, jako tej mojej żony reklamować nie będąc...

W tej chwili Pretficzowa wstała od stołu i odeszła, Pretficz zaś rzekł:

— Daszże tę deklaracyę?

— Jużci dam. Jakoż nie oto mi chodzi, tylko o to, jakby to zrobić.

— Tożto rzecz bardzo prosta, — rzekł Pretficz, — złożysz deklaracyę u Arcybiskupa we Lwowie, albo u Kardynała w Krakowie, który jest zarazem Prymasem i konieć.

— Ba! — rzecze Gniewosz, — jeszcze-to na tem nie koniec. Bo przecież trzeba i Wilczków o tem zawiadomić zawczasu. Naprzód dlatego, że pewnie od nich będą wymagać dowodów, jako ślub wzięli, gdzie, jak i kiedy? A potem, mam sobie za obowiązek sumienia uprzedzić ich o tem, jakie są moje zamiary, ażeby nie rozumieli, dowiedziawszy się skąd innąd o moim powrocie, jako będę im wstręty wyprawiał i aby mnie przez ten czas nie przeklinali. Tegobym nie zniósł — a oprócz tego, Bogiem a prawdą, zachowanie takich względów jestem im winien, bo Wilczek zawsze mi był przyjacielem a Jagienka poczciwa, skromna a nieszczęśliwa, także mi nigdy nie zrobiła nic złego. Owszem, możemy ja jej co winien — i jeśli mogę ją czem za jej dobre serce nagrodzić, to chyba tem tylko, jeżeli jej zgryźliwości oszczędzę.

Więc stary Pretficz mocno zastanowił się nad tem. Przez delikatność nie chciał Gniewoszu powiedzieć, że jeżeli Wilczkowie będą musieli dowodzić, jako ze sobą regularny ślub wzięli, to mogą się z tego nowe wywiązać trudności, ale tem bardziej musiał mu przyznać, że trzeba koniecznie Wilczków, tak o jego powrocie, jak też o jego dobrej woli uprzedzić. Zaczem namyśliwszy się, powziął zane postanowienie i rzekł:

— Słysz Gniewosz! Ja nigdy nikogo nie swatam, nawet i poważnionych małżeństw nigdy nie godzę, bo i za to ci czasem niewdzięcznością zapłacę, ale w tym trudnym terminie już chyba sam ci się z moją usługą narzuć. Jeżeli wola, to pojedę

sam jutro do Wilezka a tak rozumiem, że dosyć składnie dopeńnię tego poselstwa.

Teraz znów Gniewosz mocno nad tem namyśliwszy się rzekł:

— Dziękuję ci z całego serca za twoją przyjaźń, ale nie wiem, czy powinienem przyjąć ofiarowaną usługę. Ty nie znasz Wilezka. Był on od najmłodszych lat swoich zawsze pochmurny, w sobie zamknięty, nie ufający nikomu a podejrzliwy przeciwko wszystkim — i takim już będzie przez całe życie. Do tego jeszcze jest to człowiek uparty, niezmiernie wrażliwy i nie odstępujący za nic w świecie od swego pierwszego wrażenia: kto wie, jak cię przyjmie i kto wie, czy ci uwierzy? Bywacież często u siebie i macie dobrą przyjaźń ze sobą?

Na to pytanie stary Pretficz mocno się zmienił i zaczął się jękać:

— Wilezkowie się całkiem odosobnili... zamknęli się u siebie... Nie byli u nas...

— Więc widzisz, — rzekł na to Gniewosz, a nie wiedząc o tem, że nie Wilczkowie się przed sąsiadami, ale sąsiedzi się przed nimi zamknęli, dodał do tego, — owo masz Wilczka, jakim był zawsze. Obawiając się zapewne, ażeby kto nosem nie skrzywił na jego żonę za to, że poszła za niego nie czekając prawnego terminu, odgrodził się murem od całego świata i pewnie psy wieszka na wszystkich.

Ażeby tę cierpką uwagę złagodzić, odezwał się stary Pretficz, mówiąc:

— Nie tak całkiem się odgrodzili od świata... Mój Lubek co niedzielę tam bywa.

— Bywasz u nich? — rzekł Gniewosz żywo, — jakże więc żyją ze sobą?

Lubek przez cały czas tej rozmowy był bardzo zniepokojony. Na pierwszy widok Gniewosza tak się przestraszył, że wszystka krew w nim zakrzepła, kiedy się dowiedział, że Gniewosz żony reklamować nie myśli,

uspokoił się trochę: ale przecie w jego sercu najprzeciwniejsze się krzyżowały uczucia a w jego głowie niesłychanie bezładne myśli goniły za sobą. Bładł i czerwieniał i oddech mu się zapierał w piersi, i sam nie wiedział, co się z nim dzieje. Teraz się ocknął, ale tylko wymówił te słowa:

— Bardzo są z sobą szczęśliwi...

— Cóż ty rozumiesz, — spytał go Gniewosz, — jeżeli twój ojciec im powie, że ja ich separować nie myślę, czy uwierzą?

— Sam nie wiem, — rzekł na to Lubek, — może się Wilczek zrazu rozgniewa, bom to uważał, że zaraz w wielką złość wpada, kiedy kto wspomni o jego ślubie. Dlatego też nierad kogo przyjmuję u siebie i zawsze brama w Zamku zamknięta. Jużci kiedy mu ojciec to powie, to zapewne uwierzy... ale co potem będzie gadał, jak ojciec odjedzie, to trudno zgadnąć.

— Mnie uwierzy, za to ci ręczę, — rzekł Pretficz ze stanowczością człowieka, który nie pozwala, aby temu nie wierzone, co mówi.

— Jużci uwierzy, — rzekł Gniewosz, — o tem ja ani na chwilę nie wątpię. Ale zawsze potem z tego wynikną długie ceregiele, bo jużci trzeba, abym ja z Wilczkiem ułożył wspólną akcyę w dobrem porozumieniu, ażeby jego śluby zostały uznane; przez pośredników, choćby najrozumniejszych, porozumienie takie będzie dłuższego wymagać czasu — a ja jednego dnia nie mam do stracenia. Zważywszy więc wszystko, jaką myśl miałem, kiedyś moją drogę tedy obrócić, do tej też wracam — i raczej sam pojedę na Tu-

stań.

— Jak cię obaczę tak niespodzianie, dziwnie się przestraszę, — rzekł Pretficz.

— Więc się przestraszę, — odpowiedział mu Gniewosz, — ale przecie ze strachu nie umrą. Zresztą, nie dam im nawet czasu do strachu, bo pierwsze słowo, które do

kładnem rozpatrzeniu się w zawartym układzie. Jednakże już dzisiaj każdy nieuprzedzony musi to przyznać, iż dobrze się stało, że uniknięto stanu beztraktatowego, który bądź co bądź mógłby być dać się dotkliwie we znaki obrotowi handlowemu z Włochami. Nowy austro-włoski traktat handlowy jest niezawodnie pełnym doniosłości etapem na drodze, jaką obrała austro-węgierska polityka handlowa od r. 1878. Popieranie i rozwój wywozu, co Najw. mowa tronowa, którą otwarty został obecny okres prawodawczy Rady państwa, wskazała jako główne punkta polityki ekonomicznej, znalazło dowodnie wyraz w zawarciu traktatu taryfowego z Włochami, albowiem w okresie cłowo-politycznych odgraniczeń, w czasach ciągle zmniejszającego się wywozu jest już znakomitą zdobyczą utrzymania w całej pełni tak ważnego pola zbytu, jak Włochy.

Sejmy krajowe.

Przedłożony sejmowi czeskiemu projekt rządowy, zmieniający ustawę o reprezentacjach powiatowych, wnosi, aby podatki powiatowe ponad 10 pre. podatków bezp. mógł przyzwać Wydział krajowy dodatki ponad 50 pre. Wydział krajowy w porozumieniu z namiestnictwem; inne zaś należności wymagają ustawy krajowej. Zarazem wniesiono w Sejmie czeskim rezolucję, aby Rząd postarał się o zaprowadzenie taryfy kilometrowej na wszystkich kolejach, a to z powodu, że konkurencja młynów węgierskich zagraża młynarstwu w Czechach.

Sejm górno-austriacki odrzucił petycję gmin wiejskich o nałożenie poboru 1 zł. od 100 kilo maki wprowadzanej z młynów parowych, a natomiast przyjął rezolucję, wzywającą Rząd usilnie, aby zastanowił się nad zalewaniem kraju mąką węgierską, i nad szkodami, jakie ztąd młynarstwo krajowe ponosi, tudzież aby co do taryf kolejowych przeprowadził zmiany takie, aby młyny górno-austriackie istnieć mogły.

Komisja Sejmu dolno-austriackiego, której przekazano do zbadania kwestję o ile kobiety zamężne i wdowy mogą wykazywać prawa oddawania głosu przy wyborach sejmowych uchwaliła wniesić w sejmie aby tenże polecił Wydziałowi krajowemu wydanie potrzebnych wskazówek by przy najbliższych wyborach w Dolnej-Austrii trzymano się jednakoż postępowania i dozwolono głosować kobietom tylko przez pełnomocników.

W sejmie tyrolskim marszałek krajowy przypomniał gorącymi słowami przy padający w roku przyszłym jubileusz panowania Jego Ces. Mości i uczynił wniosek aby poruczyć Wydziałowi krajowemu obmyślenie sposobu uroczystego obchodu tak doniosłej dla ludów Monarchii uroczystości.

W sejmie dalmatyńskim adwokat ze Splito poseł Bakotić uczynił wniosek na piśmie aby w dalmatyńskich szkołach realnych zaprowadzono język rosyjski jako obowiązkowy przedmiot nauki i aby nadto przy każdym gimnazjum ustanowiono język ten jako nadobowiązkowy przedmiot.

KORRESPONDENCJE

Praga czeska, 13 grudnia.

(XX.) W Sejmie czeskim dotąd nie wydarzył się żaden wypadek dramatyczny, ani nawet nieco głośniejszy. Jest to najlepsza pochwała, na jaką sobie w danych okolicznościach mógł i pewnie aż do końca sesji zasłużyć nie przestanie. Tymczasem w prasie czeskiej nader dobitnie zaznacza się zwrot w duchu austriackim. Dzienniki tutejsze dotąd wprawdzie poprzestawają na przytaczaniu odnośnych wywodów prasy morawskiej, ale ta z uznania godną energią potępia ruch niezdrowy i zdrożny, który ostatniego lata wszczął się na Morawie

Z wyjaśnień jednak, jakie nam podawały poważniejsze dzienniki Morawskie, wynika, że ów ruch antiaustriacki opiera się przynajmniej w Morawie na dość słabych podstawach. Głównym takim organem panslawistów jest tygodnik *Kromierzyskie Noviny*, a że właśnie w najkonserwatywniejszym miasteczku morawskim a drugiej stolicy arcybiskupa ołomunieckiego, może wychodzić podobne piśmko, tłumaczy się tym sposobem, że wydawcą jest fabrykant likierów Noeger, widocznie Słowianin najczystszej krwi, zaś redaktorami są dwaj studenci: Teodor Cejnek i Husak. Pierwszy uczęszcza na wszechnicę tutejszą, drugi na wiedeńską. Istnieje mnóstwo tygodniowych piśemek czeskich redagowanych tak *par distance* z Pragi, choć niekoniecznie przez studentów. Co do studentów-redaktorów *Kromierzyskich Novin*, to Husak pono w Wiedniu dostał się pod wpływ p. Ziwnago, zięcia znanego niegdyś Skrejszowskiego, (którego brat tutaj wydaje panslawistyczny tygodnik *Vychody*) korespondenta Dniwnika Warszawskiego i t. d. Drugi zaś p. Cejnek ma być wielbicielem profesora Massaryka.

Tak wreszcie po niej dochodzimy do kłębka. Dr. Massaryk, pochodzący z Morawii, a wyznawający zasady niemieckiego pesymizmu, odkąd został mianowany pro-

fesorem na wszechnicy czeskiej, wystąpił z pretensją radykalnej „reformy“ prywatnego i publicznego życia Czechów. Ku temu z filozoficzną gruntownością poruszył pytanie: czy w ogóle warto sztucznie utrzymywać narodowość czeską i czy nie byłoby praktyczniej, przylgnąć do jakiego wielkiego narodu, to znaczy wyrzec się narodowości czeskiej? Bądź, że dr. Massaryk wtedy, przed 2 laty, myślał istotnie o „przylgnięciu“ do wielkiego narodu niemieckiego, bądź to, że go źle rozumiano, dość, że *Narodni Listy* wystąpiły przeciwko niemu bronią najgrubszego kalibru, nazywając go nihilistą, zdrajcą, człowiekiem nieczym, prokacym samobójstwa i t. d. Z ostatnich wakacji uniwersyteckich p. Massaryk skorzystał, aby odbyć podróż do Rosyi. Powiadają tu, że się starał w Petersburgu o posadę na wszechnicy w Orenburgu. Bądź jak bądź, teraz zdaje się, że p. Massaryk poruszając swe zdrożne pytanie, wcale nie zamierzał reformować narodu czeskiego przez zlanie się z niemieckim, lecz że zbawienia za pomocą samobójstwa dopatruje się na Wschodzie. Gdyby więc *Narodni Listy* były uczciwe, teraz powinny go przeprosić. Albowiem doradzając Czechom „przylgnięcie“ do wielkiego narodu na Wschodzie, p. Massaryk okazuje się być wiernym i pojętym uczniem *Narodnich Listów*. Kiedy w r. zeszłym *Politik* wykazywała, że ci „prorocy samobójstwa narodowego“ są naturalnym owocem panslawistycznej i rozkładającej agitacji młodoczeskiej, organ pp. Gregorów zawrzał straszny gniewem. Czyż jednak potrzeba jeszcze innego dowodu, gdy wiemy, że p. Massaryk stara się o posadę w Orenburgu i że — jest inspiratorem *Kromierzyskich Novin*?

Na szczęście p. Massaryk nie posiada w Czechach, ani na Morawie wpływu. Nie tylko w areopagu politycznym, ale także w kołach profesorskich można się spotkać z samymi, stanowczymi przeciwnikami zbyt ambitnego i radykalnego „reformatora“ narodu czeskiego. Umiął on wprowadzić założyć tutaj nibyto naukowy dwutygodnik *Ate-neum*, a nadto wychodzący trzy razy na miesiąc „Cas“ inspiruje *Kromierzyskie Noviny* i pono nawet sięgał po tutejszy staroczeski *Hlas Naroda*. Z tem wszystkim nie może być mowy o tem, aby zdołał rozsądzić bardzo poważną organizację staroczeskiego stronnictwa w Czechach i na Morawie. Może zanadto lekceważono agitację panslawistyczną i nieostrożnie zwolenników p. Massaryka dopuszczano do stanowisk, na których mogli szkodzić. Skoro jednak przejrano i postanowiono raz skończyć z tą agitacją, wszelkie niebezpieczeństwo znika. Nie tylko że ta najmłodsza frakcja panslawistyczno-nihilistyczna zostanie niebawem zgniecioną, lecz nadto przy tej sposobności mogłoby łatwo przyjść do ostatecznego obrachunku z jej ojcem, t. j. *Narodnimi Listami*, które też przeczując coś podobnego, zaczynają być ostrożniejsze w swych zapędach panslawistycznych. Jakoż tym razem nie śmiały nawet zarzucić delegatom czeskim zdrady,

że — w delegacji austriackiej nie przemawiali po rosyjsku a głosowali po austriacku.

Poznań, 9 grudnia.

(Okólnik arcybiskupa w sprawie nauki religii — Zamknięcie ogródka froeblovskiego. — Likwidacja banku toruńskiego. — Gazeta Toruńska. — Rezolucje w kwestyi podwyższenia ceł zbożowych. — Kasy oszczędności. — Wystawa darów jubileuszowych).

(#) Przygnębiające wrażenie sprawił we wszystkich tutejszych kołach polskich, wydany jeszcze pod d. 22 listopada, lecz dzisiaj dopiero publikowany okólnik arcybiskupa ks. Dindera w sprawie nauki religii w zakładach naukowych archidiecezyi gnieźnieńsko-poz. Ks. arcybiskup oświadcza w tym okólniku, iż lubo z ciężkim sercem, musiał się zdecydować na zniesienie rozporządzeń swego poprzednika ks. Ledóchowskiego który rozkazał uczyć religii tylko w dwóch najwyższych klasach, mianowicie w sekundzie i prymie po niemiecku, natomiast w niższych klasach stosownie do ojczystego języka uczniów, tj. Polacy mieli uczyć się po polsku, Niemcy zaś po niemiecku. Obecnie postanowił arcybiskup następujących dycezyj co następuje:

1. Nauka religii będzie we wszystkich klasach wyższych zakładów naukowych archidiecezyi gnieźnieńskiej i poznańskiej udzielana w języku niemieckim;

2. We wszystkich klasach od seksty do kwarty włącznie, a więc w sekcie, kwincie i kwarcie, dopuszcza się i pozwala przy nauczaniu uczniów polskich używać do pomocy, celem ułatwienia zrozumienia rzeczy, ojczystego języka polskiego;

3. W tercji udzielaną będzie nauka religii pod takimi samymi warunkami, pod jakimi się obecnie w prymie i sekundzie bez zastrzeżeń udziela;

4. Pamięciowe ćwiczenia odbywać się będą tylko w języku niemieckim.

Drugim wypadkiem, który sprawił bolesną sensację, jest zamknięcie tutejszej szkółki froeblovskiej, zostającej pod kierownictwem p. Heleny Radwańskiej. Równocześnie wezwał magistrat rodziców tych dzieci, które uczęszczały do tego zakładu, aby je oddali do innych szkół w przeciągu dni ośmiu, w przeciwnym bowiem razie będą dostawione w drodze przymusu policyjnego do jednej z szkół miejskich.

W szeregu nielicznych polskich instytucji finansowych nastąpił nowy i to bardzo dotkliwy wyłom. Oto tyle zasłużona dla rozwoju ekonomicznego szczególnie w Prusach zachodnich instytucja bankowa pod firmą Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Spółka, z siedzibą w Toruniu, mająca za sobą dwudziestokilkuletnią przeszłość, uchwaliła na onegdajszym walnem zebraniu przystąpić z d. 1 stycznia 1888 r. do likwidacji. Firmowy p. Łyskowski dał szczegółowy pogląd na stan finansowy banku, przyczem przyszedł do tego rezultatu, iż jeżeli nie wykażą się jeszcze nadzwyczajne straty, co jest możliwym, spodziewać się bę-

nich przemówię, będzie to, że przyjeżdżam, ażeby zgodę ułożyć.

— Żeby tylko Wilczek się nie uniosł przeciwko tobie, nim jeszcze to słowo usłyszysz, — rzekł Pretficz, — bo był zawsze bardzo poręczny a teraz podobno stał się tak drażliwy, że nawet nikt nie może do niego przystąpić.

— Przeciwno mnie Wilczek się nie uniesie, — rzekł Gniewosz, podnosząc dumnie głowę do góry, — a potem, od czegoż przezorność? Mogę mu przeciw, jak na wojnie i jak jest obyczaj rycerski, przez trębaczka ogłosić, że przyjeżdżam po zgodę.

Stary Pretficz już sam nie wiedział, co ma o tem rozumieć, obrócił się więc do Lubka i rzekł:

— Cóż ty na to powiadasz? boć ty ich znasz lepiej od nas wszystkich.

A Lubek, który teraz całkiem się już uspokoił i był dobrej myśli, powiedział na to:

— Podobno najlepiej, ażeby pan Gniewosz sam jechał. Zrazu się przestraszą, ale jak się dowiedzą, że ze zgodą przyjeżdża, bardzo się uradują a potem się uspokoją na zawsze. A przecież do ich szczęścia tylko tego im jeszcze brakuje....

— Bardzo rozumnie mi radzisz, — rzekł Gniewosz, — więc tak! Ja sobie jutro wyjadę o świcie, wezmę tę małą drogę na dwa popasy, przed zachodem słońca stanę w Zamku Tustaniskim a da Bóg, przy wieczery, wypijemy wielkim kielichem za zdrowie nas wszystkich.

I tak się stało. Nazajutrz rano Gniewosz wyjechał — a w Sokołowie czekano z gorączkową niecierpliwością wiadomości o tem, co się tam stanie w Tustaniu.

Na czem polega najwyższe szczęście człowieka na ziemi? Odkąd ludzkość goni za szczęściem świadomie i nad tem się za-

stanawia, bardzo różne o tem są zdania. Wszelako wszystkie mniej więcej w tem się zgadzają, że człowiek dostąpił szczęścia swego szczęścia natenczas, kiedy się w zupełności spełniły jego najgorętsze życzenia. Jakoż jeżeli tak się zapatrzymy na szczęście Wilczków, to musimy powiedzieć, że byli to ludzie najszczęśliwsi na świecie.

Wilczek, potomek jednego z najznamienitszych rodów, miał jako Starosta królewski takie stanowisko społeczne, na którym naówczas był równym każdemu dygnitarzowi, jeśliby chciał mieć dygnitarstwa, to potrzebował tylko rękę po nie wyciągnąć a nawet, choćby się o nie nie starał, to nie mogły go one swego czasu ominąć. Od czasu ożenienia się miał majątek ogromny a stąd tak obfite dostatki, że nie potrzebował ich najbogatszym zazdrościć. Dwór też u niego był wielki i ludny, a przy jego hojności, której się z ojca i dziada od Jagiellonów nauczył, kto żył na jego Zamku, ten we wszelki dar Boży opływał. Kiedy za czasów kawalerskich właśnie w powodu tej rycerskiej hojności nie zawsze się końce stykały u niego, jego duma nieraz nad tem mocno cierpiała, że musiał się zapożyczać u Ormijan; ale teraz skrzynie u niego były tak pełne, że mógł jeszcze drugim pomagać — a przeto jego umysł z tego względu bardzo się wypogodził i przynosił mu wielkie zadowolenie. Los zrządził, że zawrzał nieprzepartą miłością dla kobiety, która mu się wydała najlepszą, najpiękniejszą i najwspanialszą ze wszystkich, bo też istotnie blaskiem swojej urody gorowała nad inne a swoim imieniem stała z najwyższymi na równi. Były trudności, zdawały się nawet niezwykłe; ale on się nie cofnął przed niemi, owszem wytoczył im walkę a poniosłszy umartwień i trudów i ofiar bez końca, odniósł zwycięstwo. Uczucie to, że mimo niezwykłych trudności, własną zasługą dobił się wreszcie do celu, podwoiło mu wartość dostąpio-

nego szczęścia. Jagienka odpowiedziała jego oczekiwaniom nad wszelkie najidealniejsze marzenia. Kochała go i ceniła jak bóstwo, na cały świat patrzyła tylko jego oczyma, wszystkie jego uczucia odczuwała w swem sercu, wszystkie sprawy sądziła tylko jego rozumem. Przez cały czas ich pożycia nigdy żadnej chmurki pomiędzy niemi nie było. Owszem, przeszłej jesieni, niebo się otworzyło nad niemi, bo mieli maleńkie dzieciątko, według ich zdania jednocześnie i do ojca i do matki jak dwie krople wody podobne, a piękne, wesołe, uśmiechnione i rozumne jak anioł. O cóż im jeszcze chodziło? Oto, aby tylko żadna chmurka się na tem jasnem niebie nie pokazała, aby nie nie zakłóciło ich niebieskiego spokoju, ażeby się jaki wąż jadowity nie wślizgnął do ich raju i nie zwarzył swoim zatrutym oddechem tych róż wiecznie kwitnących, które go napełniały.

Wśród tego szczęścia Wilczek przecież miewał czasami chwile, w których pochmurne zmarszczki się gromadziły na jego wypogodzonym czole. Był on skłonny z natury do czarnego zapatrywania się na świat i życie człowieka na ziemi — a tacy ludzie nie mogą znieść długo jasnej i jednostajnej pogody: muszą koniecznie mieć coś, czemby się gryzli, a jeśli zgryzoty w rzeczywistości nie mają, to sobie ją stworzą w swej wyobraźni. Jest coś w ich wnętrzu, co tam żyje świadomie albo nieświadomie, i te mary w nich płodzi — a to coś jest najczęściej wyrzutem sumienia, czasem o jakiś występki a czasem tylko o błąd popełniony, który wszelako pozostał ciemną plamą na jasnej karcie przeszłości ich życia. Wilczek miewał takie chwile pochmurnego zamyślenia się — a wtedy czasem w ciężki, melancholijny smutek zapadał a czasem niepowściągliwym wybuchem gniewem, na kogobądź, kto mu się właśnie przed oczyma przesunął, nie wiedząc nigdy, za co się gniewa.

W takich chwilach najrozmaitsze myśli mu przychodziły do głowy, które wszelako zawsze przedstawiał sobie w takim znaczeniu, aby się niemi mógł nagryźć do syta. Tak czasem gryzł się tem, że mimo swego bogactwa i swego znaczenia tak jest odosobniony. Co sobie ci głupi ludzie upatrzili do niego? Zarzucali mu zrazu ślub jego, niby nieregularny i przeciw prawu. Więc dobrze, mogli wtenczas mieć jakąś rację za sobą. Ale teraz, kiedy już nie rok i sześć niedziel, ale półtora roku minęło? I teraz, kiedy już nie masz najmniejszego wątpienia, że Gniewosz nie żyje? Tego ludzom nie mógł przebaczyć i wtedy sam pragnął, aby go odwiedzali, chociaż sam prawie nie pojechał do nikogo.

Ale od czasu do czasu jednak się zdarzało, że go ktoś odwiedził. Miał przecież jurysdykcję dosyć obszerną a w niej szlachty i kmieci, i kniazioły i wójtów bardzo wielu, nad którymi sądy sprawował, musiał się znosić w sprawach publicznych ze Starostami Zamków pobliskich, a wreszcie czasem się zdarzył jaki rycerz lub szlachcic podróżny. Ale zawsze mu tak się zdarzało, że kiedy gościa zameldowano, rad mu był bardzo i serdecznie go przyjął, lecz jak się z nim tylko trochę rozgadał, już go gość znudził i radby był, żeby sobie jak najprędzej odjechał. Albowiem, czy tak było w istocie, czy tylko tak mu się zdawało, wszyscy ci goście byli niezmiernie zimni dla niego, w głosie każdego z nich czuć było, że jest przed nim zamknięty i trzyma się zdala od niego — a jeśli który się z serca przed nim otworzył, to zawsze mu dał do zrozumienia, jakoby jego ślub w opinii publicznej podlegał cenzurze, że wprawdzie w tem nie masz nic złego, ale że trzeba by z tem coś zrobić takiego, ażeby uczynił zadość życzeniom tych, którzy go radzi szanują i zawsze go bronią.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

dzie można z likwidacji na czysto około 40 pr. czyli 80 talarów za akcję na 200 talarów. Nie można też pominąć jednej okoliczności. Gdy przed laty kilkunastu podniesiono w Poznaniu projekt założenia towarzystwa ubezpieczeń na życie pod firmą „Westa“, bank toruński umożliwił głównie zrealizowanie tej myśli przez podpisanie 230 sztuk certyfikatów stularowych, na które wypłacił dotychczas ogółem 34.950 m. oraz przez ulokowanie znacznej liczby certyfikatów u osób trzecich. Otóż „Westa“, która rozwinęła się świetnie i zalicza się dzisiaj do poważniejszych instytucji ubezpieczeniowych w Prusach, zaofiarowała teraz bankowi za te certyfikaty po 10 talarów, czyli za wypłaconych 34.950 marek tylko 7.000 m. Zebranie z oburzeniem przyjęło do wiadomości tego rodzaju ofertę, a przewodniczący p. Ludwik Słaski podniósł, iż bank aby uniknąć tak kolosalnej straty będzie zmuszonym postarać się o likwidację „Westy“, jeżeli straty tej nieopatrzy choć w części powetować przez odsprzedaż certyfikatów, bądź osobom trzecim, bądź tej samej „Westie“.

Skutkiem upadku banku toruńskiego pozbawionych zostanie utrzymania kilkanaście osób, pomiędzy którymi są urzędnicy, co sterali swe zdrowie i siły w służbie tej instytucji. Upadek ten przyczyni się również niemało do osłabienia nie zbyt zresztą silnego żywiołu polskiego w mieście rodzinnym Kopernika, albowiem usunie z niego kilkanaście inteligentnych rodzin, stanowiących główne ognisko polskości. Obawiać się też należy o los sympatycznej *Gazety Toruńskiej*, która nie mając szerszego oparcia, zawdzięczała w części swą egzystencję ofiarności banku. Miejmy jednak nadzieję, iż społeczeństwo polskie nie pozwoli upaść piśmiu, które w trudnych bardzo warunkach spełniało zawsze uczciwie i godnie swe zadanie.

Sprawą podwyższenia ceł zbożowych zajmują się bardzo żywo nasi rolnicy. Na odbytem w tych dniach zebraniu zarządu polskiego centralnego towarzystwa gospodarczego, wspólnie z delegowanymi towarzystw filialnych, uchwalono następującą rezolucję:

„Zarząd centralnego Towarzystwa rolniczego na posiedzeniu wspólnym z delegatami Towarzystw filialnych uważa przedłożony parlamentowi projekt ustawy, podwyższającej cło na cerealia i inne rolnicze produkty, za bardzo pożyteczny, a nawet konieczny do ratowania rolnictwa naszego, zagrożonego długoletniem przesileniem w wszystkich niemal gałęziach krajowego gospodarstwa w skutek zabójczej konkurencji produktów zagranicznych.“

W obec ogólnych skarg na biedę jakie odzywają się przeważnie w warstwach wyższych i średnich, warto podnieść pewną okoliczność, która świadczy wymownie o wzrastającym w Niemczech dobrobycie w klasach niższych. Otóż według najnowszych zestawień kas oszczędności, zasilanych przeważnie groszem rzemieślników i włóścian, wzrosły wkładki tych kas w ostatnim roku o blisko 196 milionów mrk. W ogóle wynoszą składki do kas oszczędności w całych Niemczech 2.467.600.257 mrk. Wielkie Księstwo Poznańskie najmniej stonkowo posiada zaoszczędzonego grosza, bo zaledwie 29.300.000 mrk., ale i tutaj okazuje się wzrost wkładek w ostatnim roku na wysokości 2.631.212 m., to jest o 9-9 pr. Największy wzrost wykazał Berlin, bo przeszło 20 pr.

Zeszłego tygodnia mieliśmy tu w pałacu arcybiskupim wystawę darów jubileuszowych, mających być: przesłaniami z księstwa Ojcu św. Wśród mnóstwa cennych przedmiotów, z których wiele ma rzeczywiście wartość artystyczną, zwracał przedewszystkiem uwagę dar hr. Raczkińskiej, miszkańskiej w Bregencyi. Jest to ornat złotem haftowany na srebrnej pięknej lamie, całkiem w guście i kroju rzymskim, na wzór ornatów, jakie posiada krysta papieżka. Ornat ten, jak również kilka innych przeszlicznej roboty zostały wykone w poznańskim Bractwie Adoracyi.

SPRAWY ZAGRANICZNE

Z obecnej sytuacji.

Korespondent wiedeński *Czasu* podaje następujące szczegóły z odbytych zeszłego czwartku konferencji wojskowej:

Narada trwała cztery godziny. Rozprawy toczyły się niemal wyłącznie nad pytaniem: Czy potrzeba specjalnych zarządzeń w celu skoncentrowania części armii na granicach Galicyi?

Ostatecznie powzięto postanowienie: nieprzedsięwzięcia na teraz żadnego nadzwyczajnego zarządzenia. to jest, nieprzewodzenia żadnej koncentracji wojsk, a by nie dać Rosyji powodu do myślenia, iż

się ją wyzywa. Z tego punktu widzenia zapatruje się na położenie, zwłaszcza dyplomata austriacka. Wedle osnowy przemierza austriacko-niemieckiego, Niemcy nie są obowiązane poprzeć Austrię, jeżeli ona sama weźmie inicjatywę w zacepcę; mają one wtedy tylko obowiązek stanąć w obronie Austro-Węgier, jeżeli te zacepcione są przez inne mocarstwo.

Cheą zatem bądź co bądź unikać wszystkiego, co by w ten lub ów sposób wyglądało na prowokację. Zauważano dalej, że koncentracje wojsk rosyjskich odnoszą się do epoki, poprzedzającej zjazd berliński. Od powrotu cara liczba wojsk skoncentrowanych na granicach nie zwiększyła się. W skutek tego postanowiono zachować na teraz postawę wyczekującą. Ztąd też na teraz ani zwołaniu Delegacji, ani nadzwyczajnych kredytów, ani przyjazdu p. Tiszy do Wiednia odnośnie do alarmów, oczekiwać nie trzeba.

Z Berlina donoszą: Wiadomości prywatne z Wiednia stwierdzają pokojowe zapatrywanie się sfer tamtejszych na położenie rzeczy. Austrija zdecydowana jest uniknąć wszelkiej prowokacji. Urzędowy austriacki punkt widzenia jest ten, iż zbrojenia się Rosyji nie wymagały dotąd kroków analogicznych ze strony Austrii.

Nareszcie oficjalne *Berliner Polit. Nachr.* tak piszą: „Zwracają uwagę, że pisma niemieckie rozmaitych odcieni podawały w ostatnich dniach wiadomości w zakresie kwestyj zagranicznych, które, choć pochodzenie ich starano się zrećźnie ukryć pod formą korespondencji z różnych stolic (z Petersburga, Wiednia, Berlina), zdradzały jednak znamiona pochodzenia z jednego wspólnego źródła. Pragnęlibyśmy zwrócić uwagę na to, że strony interesowane rozszerzając tego rodzaju wiadomości mają na celu przedstawić obecną sytuację w społeczeństwie, który rzeczywistemu stanowi rzeczy nie odpowiada i mógłby, nie tylko tutaj, ale i w innych krajach obudzić nieusprawiedliwione uczucie zbytnej ufności w zupełne bezpieczeństwo.“

Independance Belge otrzymała od swego petersburskiego korespondenta, uswego trzymającego, jak mówią, bliskie stosunki z p. Giersem, następujący telegram: „Energetyczne głosy dzienników austriackich wygłaszały silne wrażenie w petersburskich kołach urzędowych. W rzeczywistości nie pragną Rosyja wojny z Austrią. Rząd rosyjski wysłał do Wiednia notę, w której dał pożądaną wyjaśnienia, odnoszące się do koncentracji wojsk.“

Z Berlina.

(Stan zdrowia cesarzewicza niemieckiego. — Ks. Bismarck. — Motywa do projektu ustawy o rozszerzeniu instytucji obrony krajowej i polskiego ruszenia. — Sprawa zabezpieczenia robotników.)

Wedle ostatnich doniesień z San Remo kilkunastu badani lekarskie gardła cesarzewicza stwierdziły symptomat procesu gojenia się miejsc zaatakowanych. Lekarze przywiązują także wagę do tej okoliczności, iż dostojny pacjent pełen jest otuchy i jak się okazuje z kilku jego listów pisanych do różnych osobistości wierzy w wyzdrowienie. Lekarze utrzymują bowiem, że osoby dotknięte rakiem są przeciwnie do suchotników i nadzwyczaj pesymistycznie usposobieni, oddają się zazwyczaj myślom rozpaczliwym czego właśnie nie dostrzegają w walecu cesarzewicza. Dzienniki berlińskie, które dzisiaj nas doszły piszą, iż ostatnia niedyspozycja ks. kanclerza, o czem podała wczoraj krótką wzmiankę depesza z Berlina miała charakter poważniejszy. Książę Bismarck został podobno d. 11 b. m. rażony atakiem apoplektycznym. Kanclerz zasiadł do stołu w towarzystwie rodziny, w wybornem usposobieniu, nagle jednak uczył napad mdłości, które zatrzyły w najwyższym stopniu całe jego oteozienie. O charakterze ataku nie bliższego nie wiadomo, gdyż zachowują to w tajemnicy. Uważają tu jednak jako rzecz pewną, że nie był to wcale napad dawnej neuralgii, lecz stanowczo atak apoplektyczny.

Wiadomość o zachorowaniu ks. Bismarcka ogłoszono oficjalnie i to, jak twierdzą — na własne jego życzenie, aby uspokoić publiczność.

Berlińskie koła polityczne twierdzą, że książę już przed czterema dniami, wkrótce po odejściu cara, był rażony podobnym atakiem apoplektycznym, ale wówczas wiadomość o jego zachorowaniu zdołano utrzymać w tajemnicy, skutkiem czego nikt nie zwrócił nawet uwagi na pofurzędową wzmiankę o zadowolającym stanie zdrowia kanclerza.

Książę, do którego wezwano bezwzględnie lekarzy ma się już znacznie lepiej a ta okoliczność, skłania lekarzy do nadziei, że książę rychło powróci do zdrowia. W każdym jednak razie nie będzie mógł Bismarck przez długi czas wychodzić z pokoju. O u-

dziale księcia w pracy parlamentarnej, narazie mowy nawet być nie może. Lekarze zalecili pacjentowi najzupełniejszy spokój i uznali, że książę będzie się musiał na pewien czas zupełnie powstrzymać od rozdrażniających go zajęć politycznych.

W motywach przedłożonego niemieckiemu parlamentowi projektu wojskowego powiedziano, że w Niemczech dzieła się obowiązani do wojskowej służby na 12, gdy we Francji na 20, a w Rosyji na 15 klas. Nadto Niemcy są geograficznie narażone na możliwość napadu z dwóch stron, a to niebezpieczeństwo utrudnia rozwój i istnienie Niemiec. Byt ich zależy od ich siły, która musi być większą, niż jest, bo nieznosnemu położeniu trzeba nareszcie kres położyć. W projekcie powiększenia siły zbrojnej apeluje tedy rząd do patriotyzmu niemieckiego narodu, który pragnie swą dopiero co zjednoczoną ojczyznę widzieć nieuszczupłą. Projekt dąży do tego, iżby sześć klas polskiego ruszenia powiększyło odporną siłę Niemiec. Bieżące wydatki na kontrolę powiększą się przypuszczalnie o 150.000 marek, jednorazowe zaś wydatki na siłę lądową i morską nie przewyższą 250.000 marek, ale w to nie wchodzi koszt umundurowania, umontowania i uzbrojenia.

Pruska Rada ekonomiczna odesłała przedłożone przez rząd zasady ubezpieczenia robotników na starość i na wypadek kalectwa, do osobnej komisji, która codzień odbywa posiedzenia. Najdłuższą dyskusję wywołała w komisji kwestya, czy należy utworzyć państwowy zakład ubezpieczeń, a stowarzyszeniom przeznaczyć tylko rolę pomocniczą, czy też powierzyć ubezpieczenie robotników w każdej gminie istniejącemu tam stowarzyszeniu. Większość członków komisji oświadczyła się za poruczeniem całego finansowego zarządu jednemu centralnemu zakładowi.

Walka stronnictw w Anglii.

Ani na chwilę nie milknie w Anglii polemika, wywołana przez stronnictwo Gladstona o autonomię irlandzką. W mowach na zgromadzeniach publicznych, na bankietach i urządzanych umyślnie odczytach zwałają się nawzajem unioniści liberalni i gladstoniści. Torysów zastępują w tej kampanii unioniści. Najznakomitsi reprezentanci odbywają podróże do Dublinu, a żeby i tam agitować, a następnie w Londynie ponawiają swoje ataki przeciw obywateli, już, jak mniemają podkopanemu. Z końcem ubiegłego tygodnia odbyło się znowu zgromadzenie unionistów w ratuszu dzielnicy Westminster w Londynie. Stanęli na hasło najwybitniejsi wigowie: kanclerz skarbu Goschen, lord Selborn, książęta Westminster, lord Northbrook a w ich rzędzie także lord Derby, syn znanego para Anglii, niegdyś lorda Stanleya, największego przeciwnika stronnictwa liberalnego i wszel ich reform w duchu nowoczesnym. Pierwszy zabrał głos lord Derby i podał następujący wniosek:

„Zgromadzenie jest zdecydowane nie żałować żadnych usiłowań i trudów ażeby utrzymać unie prawodawczą pomiędzy Wielką Brytanią a Irlandją. Zgromadzenie wyraża przekonanie, że należy podwoić usiłowania, ażeby frakcy unionistowsko-liberalną wzmocnić za pośrednictwem rozległej organizacji i zapomocą tworzenia stowarzyszeń we wszystkich okręgach wyborczych.“ Do wniosku powyższego nawiązał lord Derby mowę, w której ukazywał niebezpieczeństwo, iż naród angielski mógłby już w skutek samego znuzenia przez nieustającą agitację, zezwoić na rozwiązanie kwestyi irlandzkiej w duchu żądań Gladstona. Zapobiedz temu można tylko w ten sposób, żeby wykazał jasno, iż przyzwolenie na osobny parlament irlandzki, nie byłoby właściwie rozwiązaniem kwestyi irlandzkiej. To, co otrzymała Irlandya, zachecałyby prawdopodobnie dostać także Szkocya i Walia. Praw wyjątkowych w Irlandyi bronił argumentem, że przymus, który jest narzucony tem prawem jest właściwie tylko „inna forma cywilizacji“, gdy natomiast ucisk wywierany przez ligę narodową gorszy jest, niż barbarzyństwo. W końcu podniósł znaczenie frakcy unionistów liberalnych, która popiera pokój, wolny handel i oszczędność.

P. Jesse Collings wniósł następnie rezolucyę, wyrażającą bezwarunkowe zaufanie przewodcom stronnictwa. Lord Selborn, były liberalny minister popierał wniosek, który ma na celu wywołanie zbiorowych adresów od klubów unionistowskich do lorda Hartingtona, za co obecny lord dziękując w dłuższem przemówieniu, wskazywał na różnice zapatrywań pomiędzy unionistami a gladstonistami. Jaskrawe te różnice stanowią głęboką przepaść pomiędzy temi frakcyami, a rozdwojenie to wzmocnia się raczej niż osłabia. Oświadczył także, iż pomiędzy temi frakcyami musi ustać wszelkie współnictwo w przyszłej wyborczej kampa-

ni parlamentarnej. Frakcy Parnella, która popiera Gladstona, postęgiwała się wszelkiego rodzaju rewolucyjnymi środkami, z wyjątkiem powstania, a w takich warunkach musi być zerwana wszelka solidarność ze stronnictwem liberalnem, któremu przewodniczy Gladstone. Zgromadzenie to zakończyło się ucztą, przy której minister Goschen zapewnił, iż gabinet konserwatywny nie przyjmie do swojej polityki administracyjnej żadnej zasady, która by wywołać mogła nieporozumienia pomiędzy sekcyą liberalną rządową a konserwatystami.

Według doniesień z Londynu, stronicy Gladstona, John Morley i lord of Ripon przygotowują nowe zgromadzenia w Dublinie i w Anglii, ażeby w imieniu stronnictwa liberalnego odpowiedzieć na zarzuty unionistów.

KRONIKA

— Najjaśniejszy Pan raczył najmilościwiej udzielić z prywatnej Swej szkatuły dla pogorzelników gminy Bełzec, w powiecie złoczowskim, zapomogi w kwocie 400 zł.

— JE. p. Minister skarbu dr. Dunajewski, przybył wczoraj wieczór do Lwowa. Na peronie powitali p. Ministra JE. p. Namieśnik i JW. Prezydent Namieśnictwa, p. Loebel, prezydent krajowej dyrekcji skarbu br. Jorkasch-Koch z radcą hr. Dzieduszyckim, radcy dworu: dr. Padlewski i Schiffner, dyrektor policyi radca rządowy Krzaczkowski, oraz liczne grono posłów sejmowych, pomiędzy którymi uważaliśmy hr. Wodzieckiego, hr. Kazimierza Badeniego, hr. Borkowskiego, hr. Koziembrodzkiego, Jędrzejowicza, Bobrzyńskiego, Chamca, Polanowskiego, Kielanowskiego, hrabiego Wolańskiego i innych.

— U Państwa Namieśnikowstwa odbędzie się dziś obiad dla bawiącego w naszym mieście p. Ministra skarbu, dr. Dunajewskiego.

— Wieczorek towarzyski członków Towarzystwa prawniczego we Lwowie odbędzie się w sobotę dnia 17 b. m. w lokalnościach Towarzystwa „Frohsinn“. Program wieczorku wypełnią produkey muzykalne i deklamacyjne, pozem nastąpi wspólna herbata. Początek o godzinie 8 wieczorem. Wydział zapraszając członków Towarzystwa na ten Wieczorek, wzywa ich uprzejmie, aby ze względu, że liczba uczestników ściśle jest ograniczoną, najdalej do dnia 14. grudnia b. r. bilety dla siebie i dla swej rodziny za złożeniem przypadającej należności u pp.: adwokata dr. Godzimirza Małachowskiego, adwokata dr. Karola Stromengera lub dr. Natana Loewensteina odebrać zechcieli.

Jeżeliby liczba wydanych do tego dnia biletów przez członków Towarzystwa prawniczego i ich rodziny w zupełności nie została wyczerpana, wolno będzie członkom Towarzystwa żądać wydania pozostałych biletów dla swych znajomych i przyjaciół do Towarzystwa nienależących.

— Posiedzenie komitetu balu prawników odbędzie się we wtorek, dnia 13. b. m. o godzinie siódmej wieczorem, w hotelu Georgea.

(m) Towarzystwo bratniej pomocy słuchaczów wszechniej lwowskiej ogłosiło sprawozdanie z czynności Wydziału za czas od 1. grudnia r. z. do końca listopada r. b. Sprawozdanie zaznacza, że w r. b. do Towarzystwa zapisało się zaledwie 141 członków. Grono członków wspierających maleje co raz więcej, tak że wkrótce Towarzystwo może ani jednym wykazać się nie będzie mogło. Sejm, Rady powiatowe i gminne, które w latach poprzednich przynajmniej w małej części Towarzystwo wspierały, dziś Towarzystwo w zupełności opuściły; Kasa oszczędności, która Towarzystwo corocznie kwotą 100 zł. zasilała, w tym roku subwencyi nie udzieliła; a wreszcie i publiczność szersza odmawia prawie zupełnie poparcia, gdyż zamiast donosić wydziałowi o opróżnionych posadach i lekcjach, woli udawać się do biur wywiadowczych i zamiast dać zajęcie akademikowi, udziela go pierwszemu lepszemu, byle tylko był polecony przez biuro wywiadowcze. Pozostawieni sami sobie, — powiada dalej sprawozdanie — rzuciliśmy się do pracy która nie pozostała bezskuteczna. W łonie Wydziału utworzono komisję procesową, która rozpoczęła ściganie dawnych wierzycieli Towarzystwa bądź drogą wezwań, bądź to drogą procesu. Na wniosek komisji oddano sprawy procesowe Towarzystwa dr. Bobownikowi, adwokatowi, i przy jego pomocy ścigano kwotę 1.510 zł., która nie obejmuje jeszcze wszystkich w tym roku zwrotów. gdyż wynoszą one ogółem 1.986 zł. Dawni dłużnicy Towarzystwa mimo upomnień i wezwań, mimo, iż niejeden z nich dzisiejsze swe stanowisko zawdzięcza materialnej pomocy Towarzystwa, z zapłatą długu się ociągają, żądają udowodnienia pretensyi, płacąc tylko 3-letnie procenta, słowem postępują tak, jak gdyby zapomnieli, iż długi te są honorowe. Z zebranych funduszy rozda-

L. 40024 (8628 2-3) C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu w Kołomyi ogłasza, że w drodze publicznej konkurencyj jest do nadania hurtowa sprzedaż tytoniu połączone z drobną sprzedażą znaczków stempłowych i blankietów wekslowych w Mielnicy.

Obrót tytoniowy po cenie taryfowej wynosił w czasie od 1 listopada 1886 do końca października 1887 25476 zlr. 85 ct., zaś znaczk. stempł. i blank. weksł. 4648 zlr. 40 ct. razem 30125 zlr. 25 ct. Pisemne oferty zaopatrzone znaczk. stempłowym na 50 ct. i w wadyum w kwocie 80 zlr. można wnieść najdalej do dnia 29 grudnia 1887 do 2 godziny po południu na ręce Naczelnika c. k. skarbowej Dyrekcji skarbu w Kołomyi. Zarząd skarbowy zaztrzęga sobie wybór między oferentami, uwzględniając jednak najkorzystniejsze warunki dla skarbu.

Resztę warunków można przejrzeć w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Kołomyi i w c. k. Nadzorach straży skarbowej okręgu akarbowego kołomyjskiego. C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu Kołomyja, dnia 1 grudnia 1887.

L. 48522 (8443 3-3) C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw tegoż sądu w celu zaspokojenia pretensyj galicyjskiej kasy oszczędności w kwotach 201 zlr. 32 ct., 202 zlr. 12 ct., 202 zlr. 95 ct. i 1511 zlr. 64 ct. z przyn. odbędzie się dnia 17 stycznia i 16 lutego 1888 każdym razem o godzinie 10 przed południem przymusowa licytacja do masy spadkowej s. p. Magdaleny Kistryn wedle wyk. hip. 196 H. k. B. poz. 3 i 4 należącej realności pod l. 225⁷/₈ we Lwowie położonej, na którąto terminach realność ta mianowicie na pierwszym tylko wyżej ceny wywołania, 13.433 zlr. 80 ct. lub przynajmniej za tę cenę, na drugim zaś nawet niżej ceny wywołania, nie niżej jednak kwoty 4.477 zlr. 94 ct. sprzedana zostanie, dalej, że jako wadyum kwota 1.343 zlr. 38 ct. złożoną być ma, że warunki licytacyjne w registraturze sądowej przejrzeć lub odpisać wolno, nareszcie, że dla wierzycieli, którzyby dopiero po wydaniu wyciągu tabularnego to jest po dniu 30 września 1887 rzeczowe prawa na wspomnianej realności nabyli, lub którzyby uchwały sądowe niniejszej sprawy egzekucyjnej dotyczące z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, adwokat dr. Krzyżanowski kuratorem, a jego zastępcą adwokat dr. Duleba mianowany został. *Lwów, dnia 26 listopada 1887.

L. 7369 (8652 1-3) Ck. sąd powiatowy w Radziechowie ogłasza, że dnia 15 grudnia 1887 i 19 stycznia 1888 godzina 10 rano, odbędzie się w sprawie Bernarda Rosmarina przeciw Izakowi Sigal o 167 zlr. 57 ct. egzekucyjna licytacja 5/8 części realności wykazem hipotecznym 266 księgi gruntowej gminy Witków nowy objętej. Na pierwszym terminie będzie realność ta cenę szacunkową, na drugim i poniżej takowej sprzedana. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 341 zlr. 33 ct. Wadyum wynosi 35 zlr. Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiono adwokata Brzechowskiego w Radziechowie. C. k. sąd powiatowy Radziechów, dnia 20 września 1887.

L. 6419 (8617 1-3) C. k. sąd powiatowy w Radziechowie ogłasza, że na zaspokojenie należności Józefa Siennickiego w kwocie 14 zlr. 67 i 1/2 ct. zpn. odbędzie się publiczna sprzedaż realności Anny Kalięiny nr. k. 97 w Biedziedzy w. h. l. 97 w dwóch terminach dnia 19 grudnia 1887 i dnia 19 stycznia 1888 każdym razem o godz. 10 z rana w tutejszym sądzie. Cena szacunkowa oraz wywołania 260 zlr. Wadyum 26 zlr. Kurator niewiadomych wierzycieli dr. Adamski adwokat w Jaśle. Jasło, dnia 4 października 1887.

L. 7672 (8615 1-3) W tut sądzie odbędzie się o godz. 10 rano w dniu 9 stycznia 1888 powyżej ceny szacunkowej 7408 zlr. zaś dnia 20 lutego 1888 nawet poniżej takowej jednak nie poniżej 1200 zlr. zpn. licytacja realności l. 318 jak ks. Dom. pag. 478, nr. 5 i 6 Haer Majera i Feigi Tlieger własnej w Jaworowie położonej na rzecz wspólnej kasy sierocińskiej w Jaworowie pto reszty sumy 1200 zlr. zpn. Cena wywołania 7408 zlr. Wadyum 370 zlr. 50 ct. Resztę warunków, akt oszacowania i

wyciąg tabularny wolno przejrzeć w tus. registraturze.

Dla niewiadomych z życia i miejsca pobytu wierzycieli tudzież dla wierzycieli hipotecznych ustanowionym został kurator p. Mikołaj Hofub w Jaworowie. C. k. sąd powiatowy Jaworów, dnia 30 października 1887.

L. 9664 (8616 1-3) W c. k. sądzie powiatowym w Jaśle, odbywać się będzie celem zaspokojenia wierzytelności kasy oszczędności miasta Jasła w kwocie 3721 zlr. 17 ct. zpn. egzekucyjna sprzedaż realności małżonków Józefa i Anieli Gettlichów nr. k. 57 w Jaśle w. h. l. 57 dnia 9 stycznia i 6 lutego 1888 każdym razem o godzinie 10 z rana. Cena szacunkowa oraz wywoławca 6.040 zlr. Wadyum 604 zlr. Kurator pan dr. Roman Adamski adwokat krajowy w Jaśle. Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w sądzie. C. k. sąd powiatowy Jasło, dnia 25 listopada 1887.

L. 74965 (8658 1-3) Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy opaski fazynowej wykonać się mającej w r. 1888 na Wisłocze pod Lisówkiem, odbędzie się w c. k. starostwie w Tarnobrzegu 10 stycznia 1888 r. publiczna licytacja za pomocą ofert pisemnych. Cena fiskalna wynosi 4213.06 zlr. Chcący do licytacji przystąpić winni wnieść oferty należycie ułożone i w wadyum 5% od ceny fiskalnej zaopatrzone, um. 5% od ceny fiskalnej zaopatrzone, do godziny 12 w południe wyżej wspomnianego dnia do c. k. starostwa w Tarnobrzegu, gdzie także plan i warunki budowy przejrzane być mogą. Oferty nie ułożone podług przepisu, lub po terminie podane nie będą uwzględnione. Z c. k. Namiestnictwa we Lwowie dnia 6 grudnia 1887.

L. 5164 (8597 2-3) C. k. sąd powiatowy Myślenicki ogłasza, iż w dniach 9 stycznia 1888 i 13 lutego 1888 o godzinie 10 rano, odbędzie się w gmachu sądowym przymusowa sprzedaż połowy realności w Dólnej wsi położonej, według lwh. 277 ks. grt. tejże gminy Józefa, Małgorzaty, Franciszka i Maryanny Szklarzów własnej na rzecz wspólnej kasy sierót w Myślenicach pt. 400 zlr. aw. Cena wywołania 300 zlr. aw. Wadyum wynosi 30 zlr. aw. Wyciąg hipoteczny, akt oszacowania i resztę warunków przejrzeć można w registraturze sądowej. Myślenice, dnia 16 października 1887.

L. 6869 (8592 2-3) C. k. sąd powiatowy w Bóbrce podaje do wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Mojżesza Jageta przeciw Andruchowi Machoń o zapłacenie 222 zlr. 92 ct. aw. zpn. przeprowadzoną zostanie przymusowa sprzedaż w drodze publicznego przetargu ciała hip. wk. l. 73 i 2/3, części ciała hip. wk. l. 74 gminy Berteszów objętych dłużnika własnych i II ciała hip. wk. l. 13 tejże gminy objętego Piotra Czmyra własnych w dwóch na dzień 10 stycznia i 15 lutego 1888 o godzinie 10 rano w zabudowaniu tego sądu wyznaczonych terminach z tem, że cenę wywołania pierwszego ciała hip. stanowi cena szacunkowa 671 zlr. 50 ct drugiego ciała 200 zlr. zaś trzeciego ciała 10 zlr. aw. poręczne 68 fl. 20 fl. i 1 zlr. aw. iż ciała powyższe na pierwszym terminie nie tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś na drugim terminie także i niżej tej ceny sprzedane zostaną. Wyciąg hipoteczny, akt oszacowania i inne warunki mogą chęć kupca mający w registraturze sądowej przeglądać zaś ostatecznie tabularnym w urzędzie hipotecznym a o zaległych podatkach w c. k. urzędzie podatkowym w Bóbrce się przekonać. C. k. sąd powiatowy Bóbrka, dnia 30 sierpnia 1887.

L. 6550 (8591 2-3) Wadowicki c. k. sąd powiatowy delegowany miejski ogłasza, że celem zaspokojenia należności Jakóba Heubluma w kwocie 339 zlr. zpn. odbędzie się w gmachu sądowym w dniach 10 stycznia i 14 lutego 1888 każdym razem o godzinie 10 rano, egzekucyjna licytacja realności l. kons. 143 w Zembrzycach w księdze gruntowej lhr. 175 na Antoniego i Maryannę Mirochów zapisanej. Cena wywołania 516 zlr. Wadyum 52 zlr. Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze. Wadowice, 16 lipca 1887

Księgi gruntowe.

L. 276 (8647) Komisya hipoteczna ogłasza, iż wyłożo do powszechnego przeglądu projekt księgi gruntowej gminy Tylmanowa, wyznaczając termin do zarzutów do dnia 20 grudnia 1888. Krościenko, 10 grudnia 1887.

L. 193 (8635) Komisya hipoteczna ogłasza, iż wyłożo arkusze posiadania dla gminy katastralnej Nawsie do powszechnego przejrzania z terminem do zarzutów po dzień 22 grudnia 1887. Ropczyce, 10 grudnia 1887.

Konkurs.

L. 17819 (8657 1-3) Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę nauczyciela filologii klasycznej w c. k. gimnazjum w Brzeżanach. Do posady tej przywiązana jest płaca etatowa z dodatkami pięcioletniemi i dodatkiem aktywalnym w myśl ustaw z dnia 9 kwietnia 1870 dz. u. p. nr. 46 i 15 kwietnia 1873 dz. u. p. nr. 25. Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wnieść podanie zaopatrzone w potrzebne dokumenta za pośrednictwem właściwej Dyrekcji do Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 31 grudnia 1887. Z c. k. Rady szkolnej krajowej Lwów, dnia 2 grudnia 1887.

L. 755 (8659 1-3) Niniejszem ogłasza się konkurs na posadę Dyrektora w c. k. gimnazjum wyższem w Sanoku. Do posady tej przywiązana jest płaca etatowa z dodatkami pięcioletniemi, z połową dodatku aktywalnego, z dodatkiem za kierownictwo i relutum na pomieszkanie w myśl ustaw z dnia 9 kwietnia 1870 dz. u. P. nr. 46 i 15 kwietnia 1873 dz. u. P. nr. 25. Kandydaci ubiegający się o tę posadę winni wnieść swe podanie zaopatrzone w potrzebne dokumenta za pośrednictwem właściwej Dyrekcji do Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 31 grudnia 1887. Z c. k. Rady szkolnej krajowej we Lwowie, dnia 6 grudnia 1887.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 47136 (8533 2-3) C. k. sąd krajowy w sprawach cywilnych we Lwowie prostując na prośbę Emila Schenka de praes. 10 listopada 1887 l. 47136 tusadową uchwałę z 15 października 1887 l. 39117 w nr. 253, 254, 255 „dziennika urzędowego“ Gazeta Lwowska“ ogłoszoną podaje do publicznej wiadomości, że na prośbę Emila Schenka de praes. 17 czerwca 1887 l. 25568 wprowadza postępowanie amortyzacyjne względem wycinku z rejestru na tajne doniesienia z roku 1868 wystawionego przez c. k. powiatową Dyrekcję skarbową w Tarnowie z dnia 7 grudnia 1863 nr. 979 jako potwierdzenie na zrobione przez Salomona Haara tajne doniesienie o dopełnionych przekroczeniach dochodów skarbowych w gorzelniach w Głobikowie, Dąbrowie, Chorzelowie, Jastrzabce i Olesnu i wzywa posiadacza tego wycinku, ażeby w przeciągu jednego roku sześciu tygodni i trzech dni od ogłoszenia edyktu, wycinek ten tem pewniej sądowi tutejszemu przedłożył, ile że po bezskutecznym upływie tego terminu, wycinek rzeczony na prośbę Emila Schenka za amortyzowany uznany będzie. Lwów, 26 listopada 1887.

L. 13688 (8230 3-3) C. k. sąd obwodowy w Tarnopolu uwiadamia niewiadomego z życia i miejsca pobytu Ignacego Irzykiewicza, tudzież w razie jego śmierci nieznanego jego spadkobierców, że pod dniem 15 października 1887 l. 13688 przeciw nim przez Jadwigę Julię Wandę ks. de Ligne w tutejszym sądzie obwodowym pozew o intabulację i wykreślenia intabulowanej w stanie ciężarów majątności Załuże celem zapłaty 9300 zlp. czyli tej sumy 9300 zlp. wniesiony został. Wzywa się przeto Ignacego Irzykiewicza względnie jego spadkobierców, by możliwe środki obrony ustanowionemu dla nich kuratorowi adw. dr. Sternklar w Tarnopolu (zastępcą adw. dr. Weisstein) wskazali lub też dla bronięcia praw swych innego zastępcę sądowi tutejszemu podali, gdyż w razie przeciwnym sprawa ta z kuratorem przeprowadzoną i załatwioną będzie. Tarnopol, dnia 22 października 1887.

Ogłoszenie licytacji (8582)

Dnia 18 i 19 grudnia 1887 o 9 godzinie rano sprzedane zostaną w dobrach Gropana pod Seretem drogą publicznej licytacji: 45 koni, pomiędzy temi 16 klaczy zapłodzonych (matek) dalej ogiery 2 czteroletnie, 1 trzyletni, 2 dwuletnie, 5 jednoletnich, oraz kilka młodych klaczy, również 59 sztuk bydła rogatego, jako to: 5 krów rasy berneńskiej, reszta zaś przedniego chowu, krowy i jałówki, 58 sztuk nierogacizny 68 sztuk owiec, jakoteż powozy, sanki i szory. Do licytacji tej zaprasza się chęć do kupna mających z tem nadmienieniem, że do Gropana tak ze stacyi kolej Czerepkoutz, jakoteż ze stacyi Hadikfalva (kolei Lwów Czerniowce-Jassy) dojechać można w godzinę. Na jednej i drugiej z wymienionych stacyi oczekiwać będą dnia 17 grudnia br. po południu podwozy napodjezdnych. Od władzy opiekuńczej spadkobierców Dominika barona Kapri i Antoniny baronowej Kapri. Gropana, 6 grudnia 1887.

Konkurs. 8629

Zwierzchność gmina miasta Zator ogłasza konkurs na posadę sekretarza a zarazem i kasyera przy tutejszym urzędzie miejskim z płacą roczną 500 zlr. w. a która po roku zadawalniającej służby na 600 zlr. w. a. podwyższoną zostanie. Przy objęciu posady należy złożyć kaucyę służbową w wysokości płacy rocznej. Ubiegający się o tę posadę mają wnieść podania zaopatrzone w dokumenta kwalifikacyjne do urzędu miejskiego w Zatorze najpóźniej do dnia 15 stycznia 1888 rokn. Zator, dnia 12 grudnia 1887.

20 parcel do sprzedania

przy ulicach Brajerowskiej, Podlewskiego Szopena, Moniuszki i Kazimierzowskiej. Blizsze informacje udziela właściciel 6996 Emil Bertemilian Brajer.

L. 32167 III. 8631 C. k. uprzyw. kolej Lwowsko-Czernlowiecko-Jasska (linie austriackie).

Sprzedaż

różnych przedmiotów w drodze licytacyjnej.

Dnia 20 grudnia b. r. o godzinie 9 przed południem, odbędzie się w lokalnościach magazynu frachtowego na stacyi lwowskiej, w myśl § 61 regulaminu ruchu, publiczna licytacja różnych przedmiotów, które najwięcej ofiarującemu za gotówkę. Miedzy przedmiotami sprzedac się mającemi, znajdują się blagazne naczynia, kosiol, płótno, zwierciadła, rum etc. Lwów, w grudniu 1887.

Dyrekcja ruchu.

Kaszel i katary.

W obecnej porze, kiedy kaszle, bóle gardła i katary są niemal w każdym domu, zalecają się następujące w skutki wypróbowane znakomite środki lecznicze premlowane na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie.

Pastyłki pierslowe

wyrobu aptekarza HENRYKA BLUMENFELDA we Lwowie. Pastyłki te zawierają roślinne, balsamiczne składniki, na organa oddechowe zbawienne oddziaływające. Działają niezawodnie w kaszlach, zadlegmieniach, grypie i wszelkich kataralnych cierpieniach płuc i krtani. Cena 50 ct.

„Fiakerpulver“

wyrobu aptekarza HENRYKA BLUMENFELDA we Lwowie. Proszek ten uśmierza i uchyla wkrótce po zacyciu duszność oraz kaszel. Cena 30 ct.

Prawdziwe ziółka pierslowe

dra SEEBURGERA. Wedle oryginalnej recepty sporządzone, działają ziołka te z niezawodnym skutkiem przeciw uporczywym katarom płuc i krtani, kaszlom, kapaleniom gardła i płuc, chrypcy i innym chorobom piersiowym. Cena pudełka 20 ct.

Powyższe wyroby z wszelką starannością z wymienionych skutecznych składników sporządzone, działają niezawodnie, a skutek tychże liczne świadectwa lekarzy oraz osób prywatnych stwierdzają.

Ostrzega się przed bezwartościowemi naśladowstwami. 7905

Główny skład powyższych środków w aptece

Henryka Blumenfelda

we Lwowie (plac Krakowski).

Sodowe pastylki mineralne

6820

przeciw chrypcy i kaszlowi najlepszy środek domowy. Jadna z tych pastylek rozpuszczona w ustach podczas ostrego powietrza, chroni od kataralnego przeziębienia gardła, krtani i płuc. Gdzie takie choroby już wystąpiły, tam działają wyrabiane z najlepszych źródeł mineralnych sodowych pod kontrolą król. rady sanitarnego, pana dr. STOEHLZINGA, pastylki sodowe z równym skutkiem jak same źródła, przy przewlekłych nieżytach przy wybitnej gruźlicy, okazały się sodowe pastylki mineralne, używane często w większej ilości rozpuszczone w letniej wodzie sodowej jako znakomity środek przeciw męczącemu kaszlowi i osłabieniu. Usuwając zbroczenia w trawieniu, zaparcie żywota i nieżyt jelit, stwarzają warunki do lepszego odżywiania organizmu i są przeto drogocennymi dla ozdrowieńców w po zapaleniu opłucnej i płuc. Dla chorych, cierpiących na hemeroidy, lekkie obrzmienie wątroby i długotrwałe zaflegnienie, są pastylki sodowe jako produkt przez naturę samą wytworzony, najskuteczniejszym środkiem leczniczym, który, używany przez kobiety i dzieci, w wielu rodzajach i zakładowach, otrzymał prawo obywatelstwa, działając ze skutkiem i przez lekarzy potwierdzonym, przeciw podrażnieniu i zaflegnieniu. Sodowe pastylki mineralne są do nabycia w pudełkach po 66 cent. we wszystkich aptekach. Główny skład dla Austro-Węgiei e. k. nadworny skład wód mineralnych, Wiedeń I, Wildpremarkt 5.

NIE MA BÓLU ZĘBÓW

Eliziru, Pudru i Pasty do Zębów
WIELEBNYCH O : O : BENEDYKTYNÓW

Opactwa w SOULAG (Gironde)
Dom MAGUELONNE, Przeora
2 MEDALE ZŁOTE : w Brukseli 1880 r. i w Londynie 1884 r.
NAJWYŻSZE NAGRODY

WYNALEZIONY w roku **1373** przez Przeora **PIOTRA BOURSAUD**

« Codzienne użycie kilku kropli Eliziru do Zębów Ojców Benedyktynów rozpuszczonych w pół szklanki wody zapobiega i leczy próchnienie zębów, które bieli i wzmacnia jak również odświeża i utwierdza dziąsła wybornie. »

« Oddajemy prawdziwą usługę naszym czytelnikom zwracając ich uwagę na ten starożytny i użyteczny preparat najlepszy z środków leczących i jedynie zapobiegających wszelkim cierpieniom zębów. »
Dom założony w 1807 r. AGENT GŁÓWNY **SEGUIN** 3, ulica Huguerie, 3 BORDEAUX

Znajduje się we Lwowie w aptekach : PP. Mikolascha, Wewiórskiego, Krzyżanowskiego, Blumenfelda i w składzie perfum P. Jg. Jahla ; w Krakowie w aptekach PP. Redyka, Wiszniewskiego, Trauczyńskiego i w magazynie perfum P. Donning.

Sławne suche drożdże

z fabryki Ad. Ign. Mautnera w Wiedniu

niezawodne w fermentacji

poleca handel

KAROLA BAŁLABANA

we Lwowie.

Łaskawe zlecenia z prowincyi uskuteczniają się odwrotną pocztą.

CHOROBY PIERSIOWE
SYROP z PODFOSFORANU WAPNA
pp. GRIMAULT et Cie Aptekarzy

Syrop ten powszechnie zalecany przez lekarzy, nader skutecznie sprawia działanie w chorobach płuc i oskrzeli piersiowych; leczy najporęczywsze katar, zagaja tuberkuly płucne u suchotników; powstrzymuje krztuszenie się i zanoszenie w nieustannym kaszlaniu, tak rozpacznie nieznosnego dla chorych. Pod jego działaniem pocenie się nocne ustaje, apetyt zwiększa się i chory odzyskuje szybko zdrowie.

SKŁAD w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

Na gwiazdkę
dla uczącej się młodzieży najodpowiedniejszy podarek poleca 661

Księgarnia Polska
L. K. Bartoszewiczowej,
we Lwowie, plac Halicki L. 14
dzieło znakomitego pisarza włoskiego Edmunda d'Amiels'a

Serce (Il cuore).
Cena egzemplarza broszurowanego 2 zlr., kartonowanego 2.25 zlr., w ozdobnej oprawie 2.60 zlr. ze złożonymi brzegami 3 zlr.

L. 1410. (8578 3-3)

We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiórskiego, Ruckera i Sklepińskiego. 8454

Korzystna realność do sprzedania z wolnej ręki i pod bardzo korzystnymi warunkami. dwa domy drewniane, prawie nowe, budowane przed kilku laty, oba frontowe. przy gościńcu przemyskim, obejmują 4 pokoje, kuchnię i spiżarnię, piwnicę murowaną, suchą i dużą, studnię na podwórzu, bndynki do gospodarstwa przynależne wszystkie dyflowane i nowe, gospodarstwo oparkanie, ogrody ogrodzone, i tak jest urządzone dogodnie dla gospodyń, że z każdego okna widać czynność stąg lub młócenie w stodole. Ogrodu jest dwa morgi, pola ornego dobrej gleby 14 morgów, łąki 2 morgi. Bliższą wiadomość listownie udzieli właścicielka pod adresem A. Olzewska w Mościskach. Stacja kolei Karola Ludwika w miejscu. Pośrednictwo wyklucza się. 8556

L. 1410. (8578 3-3)

Obwieszczenie.
Wydział Rady powiatowej brodzkiej podaje do wiadomości opodatkowanych w powiecie, że budżet powiatowy na rok 1888 został po myśli §. 30 ust. o Repr. powiatowej wyłożony w biurze Wydziału do przejrzenia przez opodatkowanych.
Wydział Rady powiatowej.
Brody, dnia 9 grudnia 1887.

Na gwiazdkę

poleca księgarnia **O. Zukerkandla i Syna**

w Złoczowie, jako najstosowniejszy i najpiękniejszy podarek „Biblioteczkę dla dzieci i młodzieży ku rozrywce i nauce.“

Dotychczas wyszło 14 książeczek, każda w pięknej i trwałej oprawie.

Książeczka XIV pod tytułem: „Dawni królowie tej ziemi“ zawiera 39 pięknych wizerunków królów polskich. z odpowiednim tekstem wierszowanym pióra znanego poety Władysława Belzy

Cena tej książeczki 40 ct. w. a.

Cały zbiór, t. j. 14 książeczek, cena 3 zlr. 55 ct. Przesyłając kwotę 3 zlr. 55 ct. za przekazem pocztowym wprost do naszej księgarni, otrzymasz 14 książeczek franko na miejsce.

Równocześnie opuszcilo druk nakładem powyższej księgarni dzieło p. t. **Kraszewski J. I. Plauta Komedyj pięciu parafrazy.**

Cena 1 egzemplarza zbroszowanego 2 zlr. w. a. Tak „Biblioteczka“ jakoteż powyższe dzieło jest do nabycia w każdej księgarni. 8511

Najlepszą ochroną przeciw reumatyzmowi są

Elastyczne wałeczki w handlu Alojzego Hübnera
Lwów, 8221
Ulica Karola Ludwika L. 13, (dawniej eukiernia Rotlendera):

4, 3, 2 pokoje z przynależnościami, pokoje kawalerskie, sklepy przy ulicy Brajerowskiej, Kazimierzowskiej, odnajmuje zarząd realności Emila Bertemiliana Brjara, Kazimierzowska 37. 4087

FOSFORAN ŻELAZA
LERASA, doktora nauk ścisłych.

Płyn ten, jedyny który zawiera w swym składzie pierwiastki kości i krwi, jest nader skutecznym przeciw niedokrwistości, boleściom żołądka, bladaczce, białym upławom, nieregularności miesięcznej u kobiet. Łatwy do strawienia, bardzo często jest zalecany przez lekarzy kobietom, dziewczętom, jak również wadnym i delikatnym dzieciom.

SKŁAD w Paryżu, 8, ulica Vivienne i w głównych aptekach.

We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha, Wewiórskiego, Ruckera i Sklepińskiego. 8482

Premiowana za swe wyroby na Wystawie lekarsko-przyrodniczej w Krakowie

Apteka pod „Złotym Słoniem“

HENRYKA BLUMENFELDA

WE LWOWIE

poleca następujące w skuteczności wypróbowane powszechnie za niezawodne uznane środki leczne:

<p>Malaga z żelazem</p> <p>najlepszy i najskuteczniejszy środek z preparacyi żelazistych przeciw niedokrewności. Przyjemnego smaku i niezawodnej skuteczności, działa cudownie przeciw bladaczce, trudnemu odpływowi regularności, wyczerpaniu sił, osłabieniu, ogólnej niemocy i wszelkim z niedostatku krwi pochodzącym chorobom. — Cena 2 zł. w. a.</p>	<p>Malaga z Chiną.</p> <p>Środek ten jest ekstraktem królewskiej kory chinowej. Działa niezawodnie przeciw niedokrewności, cierpieniem nerwowym, februm i osłabieniu. Jako toniczny i pokrzepiający, wzbudza apetyt i wywiera najznakomitsze skutki w rekonwalescencji po ciężkich i wycieńczających chorobach. — Cena 2 zł. 50 ct.</p>	<p>Malaga z chiną i żelazem</p> <p>najpotężniejszy środek toniczny i pokrzepiający dla nerwowych, niedokrwonych i osłabionych. Wzbudza apetyt i działa z niezawodną skutecznością przeciw zimnicy, gorączkom tyfoidalnym i w rekonwalescencji po ciężkich i wycieńczających chorobach. Przeciw chorobom, pochodzącym z niedostatku krwi lub osłabienia nerwów, jest wino to najznakomitszym środkiem leczniczym, jaki sztuka lekarska posiada. — Cena 2 zł. 50 ct.</p>
<p>MALAGA z fosforanem wapniowym.</p> <p>Wino to wprowadza do organizmu materję potrzebną dla utworzenia kości i zębów. Z nadzwyczajnym skutkiem działa przeciw wycieńczeniu kości, skrofulem, chorobie angielskiej i tu berkułom, posila i otwiera cały organizm. Cena 2 zł.</p>	<p>Wino pepsynowe z diastazą</p> <p>środek działający niezawodnie przeciw niestrawności, w braku apetytu, przy trudnym trawieniu i we wszystkich chorobach żołądkowych. W cierpieniach, pochodzących z niedostatecznego wydzielania soku żołądkowego i śliny, jakoteż w takich, które wydzielenie tychże soków powstrzymują, wino to wywiera zbawienne skutki. Cena 2 zł.</p>	<p>Malaga z rebarbarum</p> <p>najlepszy i najskuteczniejszy środek przeciw wszelkim cierpieniom żołądkowym i wątrobianym. Przy wzdęciach, niestrawności, obstrukcyi, hemoroidach i kongestjach, środek ten najznakomitsze wywiera skutki. Cena 2 zł.</p>

<p>SYRUP z podfosforanu wapna (Syrop d'ypophospite de Chaux) aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Syrup ten jest najlepszym środkiem lekarskim dla osób cierpiących na piersi, a nawet i dla suchotników. Pod wpływem tegoż ustaje kaszel, następuje ulga w odplwaniu, a usuwa się duszność, trudność w oddychaniu i nocna poty. Rychły powrót do zdrowia i dawnej tęższy są skutkami, które sprowadza ten preparat. Cena 1 zł. 20 ct.</p>	<p>PHOSPHATE de FER aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Płyn ten podobny do zgęszczonej żelazistej wody mineralnej działa w sposób otwarzający krew i kości. Nigdy nie sprawia obstrukcyi, nie osłabia żołądka i nie oszerni zębów. Używa się zawsze z dobrym skutkiem w boleściach żołądka, przeciw bladaczce, cery, niedokrewności i wszystkich tych cierpieniach, którym podlegają niewiasty i dzieci blade, nie do krwiste, cierpiące ua mdłości i brak apetytu. Cena 50 ct.</p>	<p>SYRUP z PODFOSFORANU wapniowo żelazowego apt. HENRYKA BLUMENFELDA we Lwowie.</p> <p>Syrup ten łatwo asymilujący się z krwią, jest wypróbowanym środkiem dla osób cierpiących na piersi, tuberkuly, w chronicznych katarach płuc, w niedokrewności i w skrofulech. Po chorobach wycieńczających, syrop ten również przynosi zbawienne skutki. Cena 1 zł. 20 ct.</p>	<p>BOYVEAU ROOB LAFFECTEUR (SARSAPARYLIAN) aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Syrup ten oddawna już znany stanowi dotychczas najlepszy i najskuteczniejszy, krew czyszczący środek. W skrofulech, w chorobach syfilistycznych i różnorodnych cierpieniach skórnych, działa syrop ten niezawodnie. W zastarzałych nawet cierpieniach, usuwa wszelkie ślady zanieczyszczenia krwi. Cena 1 zł. 20 ct.</p>
---	--	--	---

<p>PASTYLKI przeciw niestrawności wyrobu aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Pastyłki te zawierają części składowe pastylek Vichy Billin — Giesshübl i innych tego rodzaju pastylek.</p> <p>W lekkich formach dyspepsy i szczególnie w niestrawnościach przejściowych, znakomite oddają skutki.</p> <p>Użycie: Po każdorazowym jedzeniu 2 lub 3 pastylki zażyć. Cena 50 ct.</p>	<p>Pastyłki piersiowe wyrobu aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Pastyłki te sporządzone z składników balsamiczno roślinnych, zawierają części, do organa oddechowego nadzwyczaj zbawienne oddziaływujące. Skutek ich wypróbowany w kaszlach, zaflegnieniach, chrypcy i wszelkich kataralnych niedyspozycjach płuc i krtani. Dla śpiewaków są te pastylki prawdziwym dobrodziejstwem, gdyż po użyciu kilku pastylek, głos staje się czysty i pełny. Cena 50 ct.</p>	<p>PASTYLKI pepsynowe z diastazą wyrobu aptekarska Henryka Blumenfelda we Lwowie.</p> <p>Pastyłki te są najlepszym środkiem przeciw niestrawnościom, szczególnie zaś w zastarzałych cierpieniach. Cena 1 zł. 60 ct.</p>
---	---	--

Ostrzeżenie:

Ponieważ przetwory te wyrabiane są z wszelką starannością i z wysmienitej jakości składników, przeto ostrzega się publiczność przed licznymi naśladowaniami i fałszowaniami i zwraca się uwagę na to, ażeby każda flaszka podpisem Henryka Blumenfelda i godłem apteki pod „Złotym Słoniem“ we Lwowie, zaopatrzona była.

Zamówienia uskuteczniają się zawsze odwrotną pocztą.

Broszurki, zawierające dokładne opisanie powyższych środków oraz liczne świadectwa o znakomitej skuteczności tychże wysyła się na żądanie bezpłatnie.